

**Afgørelser – Reg. nr.: 00946.00**

**Fredningen vedrører: Listed - Bølshavn**

**Domme**

**Taksationskommissionen**

**Naturklagenævnet**

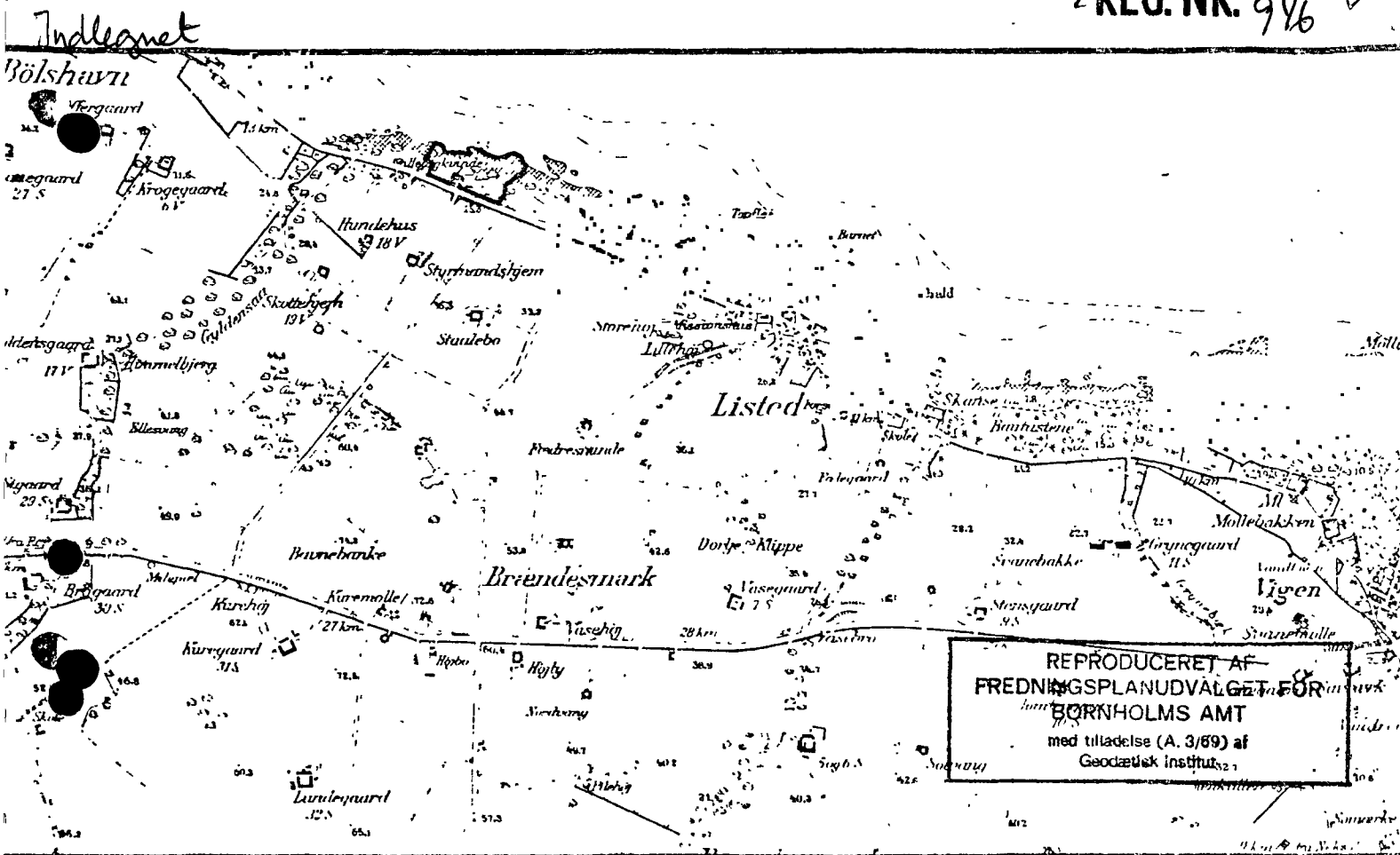
**Overfredningsnævnet                      14-01-1946**

**Fredningsnævnet                              28-10-1944**

**Kendelser**

**Deklarationer**

OVERFREDNINGSNÆVNET>



KORTBLAD NR. 5236

1:20000

- MATR. NR.: 214<sup>h</sup> SOGN: Østermarie
- AREAL: 3,0 ha.
- EJER: Privat.
- FREDET: Nævnets kendelse af 28.10.1944.  
Overfredningsnævnets kendelse af 14.1.1946.
- FORMÅL: At bevare arealet mellem landevejen og stranden i dets naturlige tilstand og sikre offentligheden ret til færdsel, ophold og badning.
- INDHOLD: Forbud mod bebyggelse, opdyrkning, beplantning, stensprængning, teltslagning og camping.  
Pligt for ejeren til at fjerne selvsåede træer og buske på lyngområderne.  
Offentligheden har ikke adgang til den vestlige, opdyrkede del af arealet.
- PÅTALERET: Naturfredningsnævnet.
- REG. NR.: 139 - 04 - 10

14/1-1946

## U d s k r i f t

af

## OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1946, den 14. Januar, afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

## K e n d e l s e

i Sagen Nr. 598/1944 angaaende Fredning af en Del af Ejendommen Matr.Nr. 214h af Østermarie Sogn paa Bornholm:

Naturfredningsnævnet for Bornholm har forelagt Overfredningsnævnet en den 28. Oktober 1944 afsagt Kendelse i Sagen.

Kendelsen gaar ud paa, at den Del af den nævnte Ejendom, som ligger mellem Stranden og Landevejen mellem Bølshavn og Listed underkastes Fredningsbestemmelser af følgende Indhold:

Arealet skal bevares i sin nuværende Tilstand. Det maa derfor ikke bebygges - heller ikke med Skure, Boder og lignende - og det maa ikke opdyrkes eller beplantes. For at de med Lyng bevoksede Omraader kan bevares i deres nuværende Skikkelse, skal Ejeren drage Omsorg for, at Træ- og Buskvækster ikke breder sig ind paa disse Omraader; selvsaaede Træer og Buske indenfor Lyngomraaderne skal han fjerne. De paa Arealet værende Klipper og Sten, derunder ogsaa Sten i de paa og om Arealet værende Gærder, maa ikke sprænges, brydes eller fjernes; dog skal det være Ejeren tilladt ved Stranden at tage Sten til Brug paa hans Ejendom.

Der forbeholdes Ejeren Ret til at have Kreaturer - dog ikke Tyre - gaaende løse paa Arealet.

Der tillægges Almenheden Ret til gaaende Færdsel og Ophold paa Arealet samt til Badning fra Stranden, idet de af Ejeren til enhver Tid givne Anordninger sigtende til at bevare Orden skal overholdes. Adgang til Omraadet skal kun gives gennem de allerede

tilstedeværende Indgange. Teltslagning og Kampering skal ikke være tilladt.

Paataleret har Naturfredningsnævnet.

Uanset foranstaaende Bestemmelser maa det i den vestlige Del af Arealet liggende Omraade, der nu er opdyrket som Ager, ogsaa fremtidig holdes opdyrket, og det tillades Ejeren paa dette Omraade at plante Frugtræer, men ikke andre Træer eller Buske. Offentligheden skal ikke have Adgang til at færdes eller opholde sig paa dette Omraade.

I Erstatning for Fredningen er der tillagt Ejeren, Gaardejer Christian Mathias Svendsen 2.000 Kr., der skal udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Bornholms Amtsfond.

Kendelsen er af Bornholms Amtsraad indanket for Overfredningsnævnet med Paastand om Ophævelse af Kendelsen, subsidiært Nedsættelse af Erstatningen.

Overfredningsnævnet har den 16. August 1945 besigtiget det fredede Areal og forhandlet med Ejendommens Ejer og med Repræsentanter for Amtsrådet.

Ejeren erklærede sig tilfreds med den tilkendte Erstatning.

Da Overfredningsnævnet i det væsentlige kan tiltræde det i Nævnets Kendelse udtalte, vil Kendelsen være at stadfæste.

T h i b e s t e m m e s:


Den af Naturfredningsnævnet for Bornholm den 28. Oktober 1944 afsagte Kendelse angaaende Fredning af en Del af Ejendommen Matr.Nr. 214h af Østermarie Sogn paa Bornholm stadfæstes.


P.O.V.

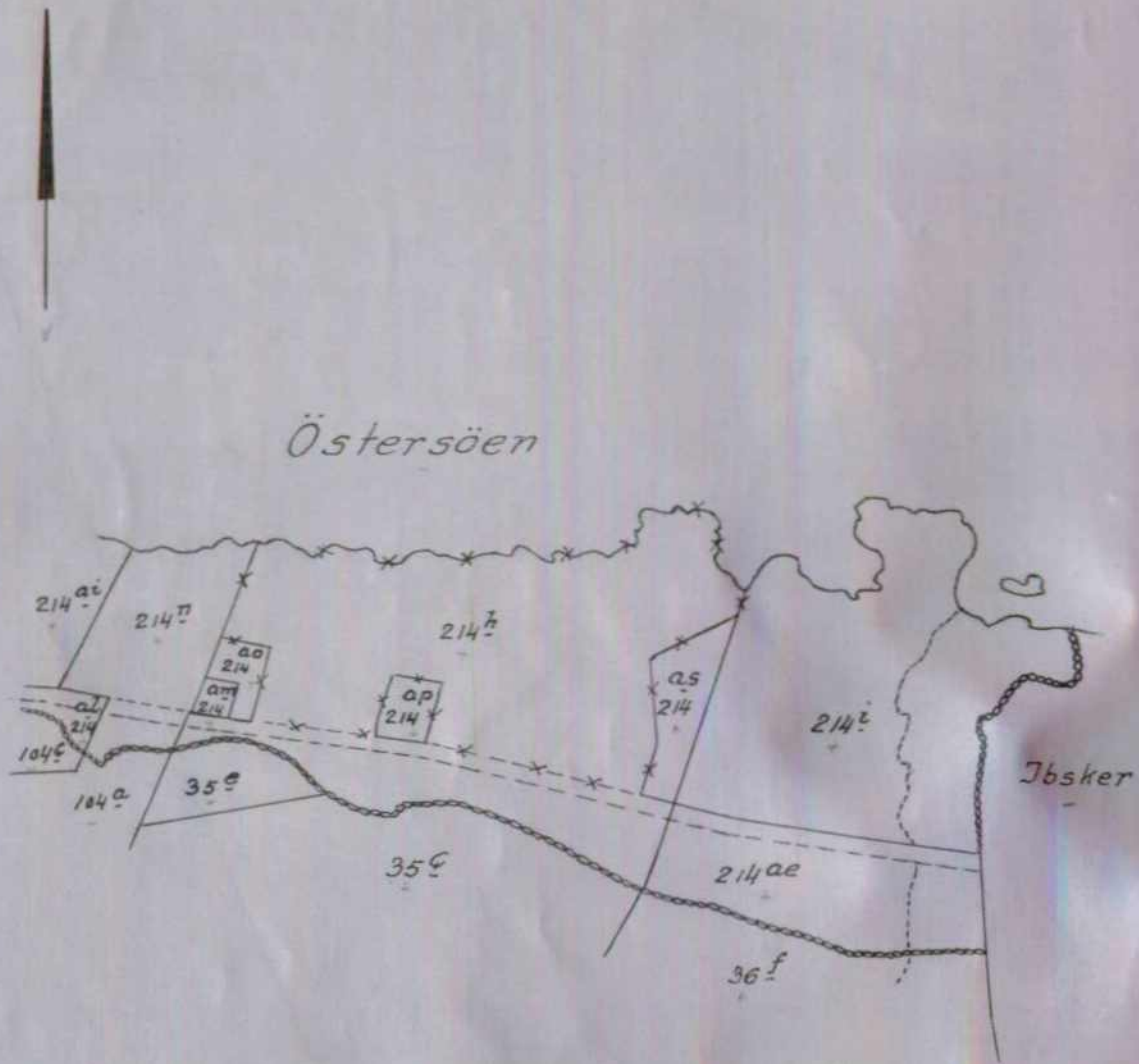
Poul Andersen.

Fredningsgrænser:

REG NR 946

sammenfaldende med Skel 

ikke sammenfaldende med Skel 



Terrain af

Sogn: Öster-Marie

Herred: Öster

Amt: Bornholms

Udfærdiget i Marts 1947  
Direktoratet for Matrikulsvæsenet

Maalestoksforhold 1:4000



FREDNINGSNÆVNET>



## U D S K R I F T

af

28/110-44

Forhandlingsprotokollen for Naturfredningsnævnet for  
Bornholms Amtsraadskreds.

Aar 1944, den 28. Oktober afsagdes saalydende

K E N D E L S E .

Fra Danmarks Naturfredningsforenings Komité for Bornholm har Nævnet modtaget Anmodning om at træffe Fredningsbestemmelser med Hensyn til en under Matr.Nr.214h af Østermarie Sogn, tilhørende Gaardejer Christian Mathias Svendsen, beliggende Klippeløkke ved Stranden mellem Listed og Bølshavn. Det fremgaar af Komitéens Henvendelse, at der er Fare for, at der skal blive solgt Byggegrunde fra den Del af Løkken, hvis Afstand fra Stranden er over 100 m, og det udtales, at "det vil være af Betydning at sikre det paagældende Areal, da Terrænet her er saa højt, at eventuelle Sommerhuse vil virke meget dominerende netop her, hvor Udsigten aabner sig over Bølshavn og Randkløve, naar man kommer fra Listed."

Nævnet, der ved et overensstemmende med Naturfredningslovens § 10 afholdt Møde har taget Forholdene paa Stedet i Øjesyn, kan tiltræde det af Komitéen anførte og finder, at hele den Del af Matr. Nr.214h, der ligger mellem Stranden og Landevejen paa Grund af sin Skønhed og Ejendommelighed har en saadan Betydning for Almenheden, at den bør underkastes Fredningsbestemmelser af følgende Indhold.

Arealet skal bevares i sin nuværende Tilstand. Det maa derfor ikke bebygges - heller ikke med Skure, Boder og lign. - og det maa ikke opdyrkes eller beplantes. For at de med Lyng bevoksede Omraader kan bevares i deres nuværende Skikkelse, skal Ejeren drage Omsorg for at Træ- og Buskvæksten ikke breder sig ind paa disse Omraader, selvsagede Træer og Buske indenfor Lyngomraaderne skal han fjerne. De paa Arealet værende Klipper og Sten, derunder ogsaa Sten i de paa og om Arealet værende Gærder, maa ikke sprænges, brydes eller fjernes, dog skal det være Ejeren tilladt ved Stranden at tage Sten til Brug paa hans Ejendom.

Der forbeholdes Ejeren Ret til at have Kreaturer - dog ikke Tyre - gaaende løse paa Arealet.

Der tillægges Almenheden Ret til gaaende Færdsel og Ophold paa Arealet samt til Badning fra Stranden, idet de af Ejeren til enhver Tid givne Anordninger sigtende til at bevare Orden skal overholdes. Adgang til Omraadet skal kun gives gennem de allerede tilstedeværende Indgange. Teltslagning og Kampering skal ikke være tilladt.

Paataleret har Naturfredningsnævnet.

Uanset foranstaaende Bestemmelser maa det i den vestlige Del af Arealet liggende Omraade, der nu er opdyrket som Ager, ogsaa fremtidig holdes opdyrket, og det tillades Ejeren paa dette Omraade at plante Frugttræer - men ikke andre Træer eller Buske. Offentligheden skal ikke have Adgang til at færdes eller opholde sig paa dette Omraade.

Ejeren har paastaet sig tilkendt en Erstatning paa 2500 Kr. Nævnet finder imidlertid, at der bør tillægges ham en Erstatning paa 2000 Kr. Da der ikke fra nogen Panthavers Side er fremsat Krav om Udbetaling af Beløbet, vil det være at udbetale til Ejeren selv.

Det bemærkes, at ingen af de paa Ejendommen lyste Servitutbestemmelser berøres af Kendelsen.

T h i b e s t e m m e s :

Af Ejendommen Matr.Nr.214h af Østermarie, der tilhører Gaardejer Christian Mathias Svendsen, og som i Forbindelse med Matr.Nr.35c og 35e af Østermarie udgør en Landbrugsejendom, fredes det Areal, der ligger mellem Landevejen og Havet overensstemmende med det foran anførte. Der tillægges Ejeren en Erstatning stor 2000 Kr., der udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Bornholms Amtsfond.

Zeuthen

K.Th.Jørgensen

Peter Thorsen

.....

DISPENSATIONER>

**Afgørelser – Reg. nr.: 00946.00**

**Dispensationer i perioden: 06-07-1998**

- 9 JULI 1998

Bornholms Amt  
Teknisk Forvaltning  
Østre Ringvej 1  
3700 RønneGENPART til, Fredningsregisteret  
til underretning, Skov- og Naturstyrelsen  
D. h. t. Deres skr. af  
J. nr.

Åbent 9.00 - 15.00

REG. NR. 0946.00

Den 6. juli 1998  
j.nr. FN 24/1998

Overfor fredningsnævnet er der søgt om tilladelse til at anlægge cykelstier langs hovedlandevej 173 på strækningen Listed-Bølshavn-Saltuna.

Stianlægget indgår i den nationale cykelrute nr. 10 og er en del af det regionale cykelvejnet på Bornholm.

I hovedtræk går projektet ud på at anlægge en enkeltrettet, asfalteret cykelsti/kantbaner i begge vejsider langs landevej 173 på delstrækningerne Listed-Bøls-havn(11,86-13,50 km), Bølshavn-Ypnastedbakken(14,09-15,90km) og Ypnasted-bakken-Saltuna(15,90-18,25km). Iøvrigt fremgår stiernes linieføring af projekt-beskrivelsen.

Cykelstierne vil på den søværts strækning ved 12,04 km forløbe over ejendommen matr.nr. 76d, Listed, der er omfattet af en deklaration lyst den 28. oktober 1946 ifølge hvilken fredningsnævnet er påtaleberettiget. Deklarationen indeholder bestemmelser om bebyggelse, offentligt udsyn og adgang over ejendommen. På strækningen 12,30 -12,53 forløber stien over matr.nr. 214h, Østermarie, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1946. Denne kendelse har til formål at frede den del af ejendommen, som ligger mellem stranden og landevejen mellem Bølshavn og Listed. Efter kendelsen må der bl.a. ikke ske bebyggelse, herunder opstilles boder, skure og lignende. Endvidere indeholder kendelsen bestemmelser om bevarelse af lyngområder, klipper og gærder. På den søværts strækning vil stien ved 12,54 km passere matr.nr. 214 am og ao, Østermarie på hvilken ejendom der den 15. januar 1949 er lyst en deklaration, der forbyder genopførelse af den på ejendommen beliggende bygning i tilfælde af brand o.lign. På strækningen 12,60 km, ligeså søværts, forløber stien over matr. nr. 214n, Østermarie, hvorpå der 4. november 1870 er tinglæst et fortidsminde benævnt "Hellig Kvind". Endvidere er der på ejendommen lyst en deklaration den 20. juli 1956. Deklarationen fastsætter at den del af matr.nr. 214n, Østermarie som er beliggende på strandsiden af landevejen skal henligge til fri og uhindret færdsel for almenheden. Bebyggelse af enhver art skal være forbudt. Ifølge deklarationen er fredningsnævnet påtaleberettiget. På begge sider af landevejen forløber stianlægget - delvist på broer - ved 12,78 km på matr.nr. 125a og 214av, Østermarie, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. december 1980 om fredning af Gyldensåen. Ved kendelsen forbydes det blandt andet at ændre åens naturlige forløb ved eksempelvis regulering, ligesom der ikke må foretages ændringer i terrænet, herunder gravning af sand og grus, fjernelse af løse blokke, samt opfyldning og planering. Søværts landevejen passerer stien på strækningen ved 12,95 km på matr.nr. 214g, Østermarie, hvorpå der den 3. januar 1974 er lyst

og Naturministeriet  
Skov- og Naturstyrelsen  
Juli 1998 - ad 13 11/6 - 0001  
A...

fortidsminder i form af skanser. Endelig forløber stianlægget over en altanbro søværts landevejen ved 14,50 km ejendommen matr.nr. 92u, Østermarie. Denne ejendom er delvist omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. oktober 1947, der indeholder forbud mod bebyggelse, sprængning og hegning.

Bornholms Amt har meddelt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 4, 15 og 18 om stengærder, strandbeskyttelseslinie og beskyttelseszone om fortidsminder. Amtet har herudover godkendt projektet efter naturbeskyttelseslovens regler om ændring i vejanlæg i åbent land.

Skov- og Naturstyrelsen har ved skrivelse af 12. juni 1998 meddelt, at man intet har at bemærke til projektets forløb ved de berørte fortidsminder.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 1. juli 1998, hvorunder det er oplyst, at stianlæggets forløb ved fortidsmindet "Hellig Kvind" tillige kan tiltrædes af Bornholms Museum. Danmarks Naturfredningsforening har heroverfor foreslået stianlægget lagt op mod gærdet omkring nævnte fortidsminde. Under besigtigelsen har Bornholms Amt oplyst, at broerne, der skal opføres over Gyldensåen og over vandløbet på matr.nr. 92u, Østermarie endnu ikke er projekteret. Projekteringen forventes afsluttet ultimo august 1998.

I den anledning meddeler fredningsnævnet i medfør af lov om naturbeskyttelse § 50, stk. 1 dispensation fra ovennævnte fredningskendelser og -deklARATIONER til anlæg af cykelstier i overensstemmelse med det foreliggende projekt, således som dette fremgår af de medsendte tegninger. Dog har fredningsnævnet udskilt behandlingen af stianlæggets forløb over matr.nr. ene 125a og 214av, Østermarie (Gyldensåen) og 92u, Østermarie til selvstændig behandling, idet Bornholms Amts nærmere forslag til udformning af broer og placeringerne heraf afventes.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen til cykelstiprojektet, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. en tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt Allinge-Gudhjem og Nexø kommuner.

  
F. Schønnemann